

تازه‌های کتاب سود در علوم محیطی

بشر از دیرباز در جهت ساخت ابرارها و امکانات و افزایش رفاه خویش دست به تغییرات در محیط طبیعی زده است که گاهای لطمات جبران ناپذیری به تنها سکونتگاه خود (زمین) وارد اورده است. اقراض گونه‌های جنوری و گیاهی، تغییرات آب و هوایی و برهمن زدن نزجه‌های غذایی از عاقب دخالت‌های آگاهانه و ناگاهانه‌ی بشر به شمار ممکن است: اما مسئله‌ی بغرنجی که سال‌هast شهرستان خطر را برای ساکنان اندیشه‌مند! زمین به صدا درآورده است افزایش بی‌سرویس و سکونتگاه و منابع و محدود بودن سکونتگاه و منابع و ذخایر موجود در آن از سوی دیگر است.

اینجاست که دیگر تنها سواد خواندن و نوشتن کافی نیست و لزوم آموزش و گسترش تعاریف دیگری از سواد همچون سواد زیست محیطی و سواد حرفه‌ای‌ی بیش از پیش احساس می‌شود. از این‌رو لزوم تغییر نگره‌های زیست اجتماعی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شهروندان و دولت‌ها به بحث مهم و جالش برانگیز سازمان‌های بین‌المللی، مجتمع دانشگاهی و سازمان‌های مردم‌نهاد تبدیل شده است. در این راستا دکتر حسام ملکی دانش‌اموزخانه‌ی رشته‌ی زئوموژنولوژی کتابی را با عنوان سواد در علوم محیطی به رشته‌ی تحریر درآورده است که مشتمل بر سه فصل سواد زیست محیطی، محیط‌زیست و سائل مربوط به آن و سواد حرفه‌ای است.

نویسنده در این کتاب مباحث در خود توجه و نسبتاً تازه‌ای را مطرح نموده است و بر لزوم افزایش دانش و آگاهی‌شیشه‌وندان درخصوص مسائل زیست محیطی و حرفه‌ای‌ی برای درک توسعه از تاثیر جوامع بر محیط طبیعی خود پرداخته است: از جمله توضیح می‌دهد که سیاری از صدمات و خسارت‌هایی که بر پیکر زمین وارد می‌شود ناشی از عاقب اقداماتان زمین نسبت به عاقب اقداماتان می‌باشد. لازم به ذکر است که مسائل زیست محیطی رشته در باورهای فرهنگی مردم دارند بس اینجاست که ضرورت ایفا ن نقش رسانه‌ها، متصدیان آموزش و پرورش و سازمان‌های مردم‌نهاد در جهت آموزش و آگاهی بخشی و تغییر نگرش‌ها و الگوهای رفتاری شهروندان بر جسته می‌شود.

کوتاه سخن اینکه کتاب حاضر با درک صحیح و بجای دغدغه‌ها و جالش‌های پیش روی انسان مفاهیمی بدیع و کاربردی را در اختیار خاندان‌گران قرار می‌دهد و خواندن آن برای همه بخصوص دوستداران محیط‌زیست و متصدیان آموزش و پرورش مفید و تأثیرگذار خواهد بود.

اطلاعیه انجمن‌های مردم‌نهاد، جمعی از ماموستایان و فرهنگیان شهرستان مریوان درباره معضل زباله این شهرستان

زباله در مریوان، انجمن‌های مردم‌نهاد و سایر نیروهای مردمی شهرستان مریوان، خواهد ماند و در صورت جایگزینی سایت زباله، عمل‌مکانی بسیار مسالم و فرهنگی مسئولین مسیر تغییر زباله از مبدأ و کاشش بار اعلام داشته و اطمینان آن، آمادگی خود را عالم داشته و اطمینان سرواره‌زدن و عصیان بعدی الوده می‌نماییم. افزاد جامعه‌ی این معضل مربوط به تک‌داری کاکش مشکلات‌اشان صورت نگرفته است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است. افزایش بجهیز و خوش بینی نیز بوده و نیاید با خواش‌امتنی مشکلات مربوط به این افزاد را درست این موضع این‌را می‌نماییم. افزاد جامعه‌ی این معضل مربوط به تک‌داری کاکش مشکلات‌اشان صورت نگرفته است.

در این اعلام ممکن است این مسئله در پایان این موضع این‌را می‌نماییم.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

زباله در مریوان، مبنی بر تعامل با اهالی روستای نهاده است.

سرویس مدارس و کم تحرکی دانش آموزان

استفاده از سایل موتوری برای رفتن به مدرسه علاوه بر کم شدن مقدار

فعالیت بدنی، هزینه‌ای را بر دوش خانوارها می‌گذارد

مزایای فراوانی که روش پیاده‌روی در

سفرهای شهری بهخصوص سفرهای

آموزشی دارد، متابفانه در سال‌های اخیر

به دلایل مختلف از حجم آن شرکت‌ها

کاسته شده است. کاسته شدن از تعداد

دانش آموزانی که مسیر خانه تا مدرسه

را با روش پیاده‌روی طی می‌کنند، زنگ

خطیر برای برخانه رفتن شهری است.

ادامه این روند ضمن ایجاد مشکلاتی در

جراهای اجتماعی، باعث افزایش تردد

و سایل تقلیل شخصی به خصوص در

ساعتی از روز بوده و برخلاف معیارهای

پایداری شهری است. در کشورهای

توسعه‌یافته برنامه‌های گسترشده ای

به منظور این سازی راه خانه تا مدرسه

و تشویق والدین به اینکه اجازه دهد

فرزندانشان این راه را بدون استفاده از

وسایل نقلیه موتوری توجه نمایند.

تمهیه و اجرایش است داشت این امور

که از سایل غیر موتوری برای رفتن به

مدرسه استفاده می‌کنند روزانه تقریباً

نیم ساعت بیشتر از داشت این امور

که مدرسه موتوری به مدرسه می‌رسند

فعالیت بدنی دارند. همچنین استفاده

از سایل موتوری برای رفتن به مدرسه

از پیاده‌روی این قدرار فعالیت بدنی

(پیاده‌روی) از آن ها می‌گیرد. هزینه‌ای

را سالانه بر دوش خانوارها می‌گذارد.

بر اساس اطلاعات انجام شده در امریکا

حداقل یک ساعت استفاده غافلست جسمانی

برای کودکان و نوجوانان از روز روی

توصیه شده است. در مطالعاتی که در

بین داشت آموزان منطقه ۶ تهران انجام

شد، بین میانگین مدت زمان پیاده‌روی

خانه تا مدرسه و برعکس با اضافه وزن

و چاقی از این اصطلاح معمکوس معنی دارد

مشاهده شد. از اینجا که پیاده‌روی از

فعالیت‌های داشتی به این ترتیب این

تمهدیاتی برای استفاده این و صبح

از خودروها کار خودروها را از آرامش

نسبی برخودار شدند؛ اما در کشورهای

در حال توسعه همچون ایران، متابفانه

چنین تمهدیاتی اندیشیده شدند است.

همچنان موضع علاوه بر اینکه داشت

دست ترتیب عدم حضور مردم در

شهر به عنوان عابر پیاده به معنای از

کیفیت ساخته این اتفاقی است که شهیداری

می‌تواند انجام دهد و با ساختن

مسیری امن برای این تردد داشت آموزان

دوچرخه سوار و پیاده، بر تعداد داشت

آموزان فعل بیفزاید

این فعالیت مدارسی در کودکان

و نوجوانان باعث فعالیت سلامت

استخوانها و ماهیچه‌ها، کاهش

ریسک خطر چاقی و امراض مزمن،

کاهش احساس خستگی و بی‌حالی و

بهینه شد. از اینجا که پیاده‌روی از

فعالیت‌های داشتی به این ترتیب این

تمهدیاتی برای استفاده این و صبح

از خودروها کار خودروها را از آرامش

نسبی برخودار شدند؛ اما در کشورهای

در حال توسعه همچون ایران، متابفانه

چنین تمهدیاتی اندیشیده شدند است.

همچنان موضع علاوه بر اینکه داشت

دست ترتیب عدم حضور مردم در

شهر به عنوان عابر پیاده به معنای از

کیفیت ساخته این اتفاقی است که شهیداری

می‌تواند انجام دهد و با ساختن

مسیری امن برای این تردد داشت آموزان

دوچرخه سوار و پیاده، بر تعداد داشت

آموزان فعل بیفزاید

برای افزایش میزان فعالیت کودکان و

پیش‌گیری از چاقی و اضافه وزن در انان

ضصوری به نظر می‌رسد. فرهنگ سازی

مناسب در این زمینه، استفاده از سایل

ایاب و ذهابی مانند دوچرخه، اسکیت

یا سکوت، توان با برقراری اینمیتی می‌تواند تا

حدودی رکورده فعالیت‌های دستیجه را

صنعتی شدن آموزه خود است را

کم نماید.

رضا حسینی

صنعتی شدن جوامع
نهاده استفاده

نهاده موجب

نهاده از این

نهاده ای این

پیغم **نهلین**: فه رموده شیتم، نهی به قوریان نهوده
های
باسی شیتیم تا قیامه‌ت گه ر بکهی هیشتا کمه
نه ک نه تو عالم بزانی، شیت و سه رگه در دنتم
گیانه کمه، ناشق ج باکی له لومه‌ی عالله‌مه!
ن
«عه باس که مهندی»

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: امیدرشیدی | زیرنظر: شورای سردبیری | ماهنامه کوردی-فارسی | مدیر هنری: صلاح علمی زاده | تلفن و نمایشگاه: ۰۸۷۳۴۵۵۰۹۷۲ | روابط عمومی و پذیرش آگهی: ۰۹۱۸۵۱۵۲۴۸۸ | گستره توزیع: استان چهارمحال و بختیاری | نشانی دفتر مرکزی: استان کوردستان، مریوان، خیابان مولوی کورد، ساختمان روش طبقه ای اول، واحد ۱۰، کد پستی: ۶۶۷۹۱۹۵۴۰ | ایمیل: chya.govar@gmail.com | کشور: ایران، کرمانشاه، لرستان، آذربایجان غربی | مطالب و آثار چاپ شده لزوماً نظرگردانندگان چیانی باشد | شماره حساب: ۰۱۱۰۳۲۲۹۴۹۰۰۱ | شماره کارت: ۶۰۳۷۹۹۱۸۹۹۵۴۸۷۴۱ | چاپخانه: پیام رسانه همدان

خانهی سبز

حتی زباله ترغذایی، میوه‌ها و سبزی‌های نانیز
کی توان به کود و کمپوست تبدیل نمود. باور
ننیم و این باور را به کوکان نیز انتقال دهیم که
میم محدود است و گنجایش هضم این همه
باله را دردارد.

۲- همه این آموزه‌ها رامی توان با عمل به آن و
وضیح در قالب داستان، شعر، بازی، نقاشی،
نارادستی و بارددید از مرکز تباریافت و... در کوکان
بهادرنده کردد. تنهای این صورت می‌توان امیدوار
بود که در اینده، شاهد این همه هدر رفت در آب
و آبریزی و هربنیه کلان برای مصرف نباشیم.

امینیتی، بویی، که وتمه بیری ئه وو که
کار تیک بکه، بیره که دروستکردنی
اواییه ک به ده تا پازده خانوو، هه ر
خانووییک، تایبه نهندی به شیک بان
اوچه يه کی کور دستانی بیتی، بیوو به
حولیا يی من. پاش دوو سال هاتون چو له زور
هر گام دا، به لام ها و کار بیان نه کردم. هه ر
چجنده نهندی کونته له زوییه کم ئه ویست بیو
و کاره !
ه خوشحالیه و، ئیستا وو ک به کولتیک،
انه يه کی کور دهواریم له ناو شاری مه ریوان
کردو و ته وو. به وھیا يه دواتر بتوان پر قوزه
ئه وو که رتک بخهم. ئه مه بیره که دی
نه، هی وادارم، هی وادارم، که سانیک ! به
بە بەستى هە لپە رسەتى نە یرفینن !

مراجعه های جهانی

فرازی از اعلامیه جهانی نوع فرهنگی یونسکو

با تأکید بر اینکه فرهنگ را باید
عنوان مجموعه‌ای از ویژگی‌های
تمایز عاطفی، فکری، مادی و معنوی
ک جامعه یا یک گروه اجتماعی دانست
باید توجه داشت که فرهنگ علاوه بر
بنر و ادبیات، راه و رسم زندگی، راه و
سم باهم زیستن و باورهای ما را نیز در
بی‌گیرد.

تایید این مطلب که احترام به تنوع
رهنگی، بردباری، گفتگو و همکاری
ر محیطی از اعتماد متقابل و تفاهمن از
همترین عناصر تضمین‌کننده صلح و
نهیت بین‌المللی هستند،

رسول زیر را اعلام و بیانیه حاضر را
کنند و گذاشته باشند:

نحویب سی سند.
اده ۱- تنوع فرهنگی به همان اندازه
ای بشریت مفید است که تنوع زیستی
مرای طبیعت. به این ترتیب، تنوع
رهنگی میراث مشترک بشری است و
مید به نفع نسل های حال و آینده به
سمیت شناخته و تأثید شود.
اده ۲- د. حمام و نهادت متغیرات

در بخشی های سندوی
ه در آن زندگی می کنیم، تضمین
عامل های هماهنگ و مسالمت آمیز
یان مردم و گروه های دارای هویت های
رهنگی متنوع، متکر و پویا و ایجاد
ستباق در آنان برای زندگی در کنار هم
سیار مهم و الزامی است. تکثر فرهنگی
از ملزمات مردم سالاری است خود
برچشمه تبادل فرهنگی و شکوفایی
ترفیت های خلاق که مایه پایداری
دگی عمومی است نیز می باشد.

۳- تنوع فرهنگی را نه تنها به عنوان
ساملی برای رشد اقتصادی، بلکه
عنوان وسیله ای برای دستیابی به یک
دگر، رضابت یخشت از لحاظ معنی،

له و دیو چیا، له که نالی ئاسمانی گه لی
کوردستان ئاماده و بیشکه ش ئه کدم که
هه مهو هه فتهیه ک شهوانی به کشممه له
سنه رو دوشمه په خش ئه کری. «گهشته کانی
له و دیو چیا»، بەرنامهی که بۆ ناساندنی شار
و ناوچه کانی کوردستان، هەر لە پارێزگای
لیلام تا ورمى و لورستانه وو بگەر تا دەگاتە
قەمەدان و سنه و کراماشان بە هەممۇ شار
و ناوچه کانیانەوە. تا ئىستا ۱۹۰ بەشمان
ئى دابران ئامادە و په خش کردو.

ماوهیه گە له پال بەرنامەی «گهشته کانی
له و دیو چیا»، سەرقالى کردىھوەي
یانەی کوردهوارى»م، کە ئەم پرۆژە
کولتۇر بېم؛ خانووبەر يىكە بە هەممۇ
تاپىيەتمەندىيە کانى يانەبىكى کوردهوارى
بە پەنچا تا سەد سال پىش ئىستا. لەم
يانەدا، هەممۇ كەلپەل و كەرسەتە
پىويىستى زيان و كار و فرمانى بەنەمالەيە كى
گۈنۈنىشىنى كوردهوارى دانراوە. لە گەل
وەھش، خواردىنى خۇمالى وەك، كولىرىھى
جۇراوجۇر، نانى ساجى و تىرى، ماسى،
دۇ، كەرە، رۆن و ...، لە حەوشە بەرمالى
يانە كەدما ئامادىيە.

ھەۋكارى كردىھوەي يانەي کوردهوارى،
لە و بۇ كە له هاتوچوھە كەنما دا بۆ شار
و ئاوايە کانى کوردستان، ئەمېيىنى بە
خېرىيە كى يە كچار زور، خەرىكە كولتۇر
و داب و نەريتى كوردهوارى لەناو ئەچى و
ناسەوارى نامىنى ئاوا برووا بە دلىيەيە و تا
چەند سالىكىتەر ھېچ شىتىك لە كەلپۇررى
كوردهوارى، تەنائەت لە گوندە كانىشىدا

Redacted content from page 10 of the document.

زوری پیچ جوان بیو، له هولی خویندنگا که
دایکوتا. ئۇ رېزىگەرنەی مامۆستا كەم، بیو بە
ھۆی ھاندانى من، كە دواي ھونەر بىكەم.
سەرم بە درگاگى زۆرەبى ھونەر كاندا كرد.
له شاتۇ تا خۇشئۇسى و شىئۆپەكارى و
رادېۋەت تەلەپىزىون و

يە كەم كەس بۈوم كە له مەريوان پېشانگاى
شىئۆگە كارىم كرددوه. پاشان له ھونەر رى
سینەما وەرمەن دەرھىندا و پېتىچ كورتە
فېلىم وە كە نۇرسەر و دەرھىنەر و وېتەنگ
بەرھەم ھەنبا كە بېرىتىن له: «بەھارىك لە
رەنگى خۆلەمەيش»، كە باس له كارەساتى
ھەلەبچە و راپەرپىن ئە كا - «ھاواربىك
پېلە خۆزگە»؛ كە باس له دىۋەزەمى
خۆسۇوتاندىنى زيان ئە كا - «گەرەنەوە»؛ كە
باس له شەر و دابىران و يە كېرىزى ئە كا -
«ملۇنكەي شىن»؛ له شىعەر كەي مامۆستا
شەرىف وەرگىراوە به تۈزۈك گۇرانكارىيە وە
- «تارمايى»؛ كە باس له ئەنفال ئە كا.

لە نىيۇھى دووھەمى سالاھ كانى ۷۰
ھەتاوى، وە كە خاون ئىميياز و
سەنۇرسەرى حەوتەنامەي «تىشك»،
بەھاوارىي دۆستان، سىزىدە پېش زەمارە
و سىزىدە زەمارەمان چاپ و بلاۋەرەدە و
و گەياندانمانە دەستتى خوتىنەرلى لە
پارېزگا كانى ئىلام، كەماشان، سەنە و ورمى.
پاشان، ماواھى چەند سال لە كەنالى
ئاسمانى كوردەستان تى-قى، وە كە
ئامادە كار و پېشىكەشكارى بەرنامەي «لە
خۇرەلەلاتە» و «چالاکىيم نوائىد و ماواھى
پېتىچ سالىشە بەرنامەي «گەشتە كانى

ئەوكەسەي لە يادگەي چىودا،
ويناي باخى دەكى... .

بىست سال تىكۈشان و ماندووبۇون لە
رېنگاى پاراستنى زمان و فەرھەنگ و داب
و نەريتى نەتەوە و نېشتمان، ئۇ ھۆكەرەيە
كە له چاكاد (لوتكە) ئەم ژمارەي
«چىا» دا، باس له سەر تىكۈشەرەيىكى
بەھەست و لەلتپارىزى ئەم گەله بىكىت.
«كىان جەھانى»، ھونەرمەند، دەرھىنەر
و پېشىكەشكارى ناسراوى كوردەستان، ئۇ
كەسەبە كە چاھى ھۆگەرانى كولتوور و
سروشتى نېشتمانى، بە شارو دىھاتە كانى
ئەنم دىيو و ئەندىيۇ چىكانى ولات روشن
كىرددە.

ئەوهەي كە له درېزەي ئەم بايەتەدا
دىخۇينىنەو، ناسىيى كاڭ **«كىيانى**
جەھانى» لە زمانى خۆيەوە:
لە سالى ۱۳۵۰ ئىھەتاوى، واتە
1971 ئى زايىنى، لە ئاوابىي دەممەيۇ لە
ناوچەرىيە وەرامان لە دايىك بۈوم. كاتى
شەھىرىي ئېرمان و ئېراق دەستى پېكىر، لە
زېزىدى خۆمان ئاوارە بۈوبىن و روومان كردد
شاماميان و تا كۆتايى شەرە كە له ئاوابىي
قەلە لەگا مائىنەو.

ھۆكىرىدە كى زۆرم بە ھونەر رەوە ھەبۇو.
لە پۇللى دووھەمى ناونەندى، وېنەي
گۆزەلە ئاوابىكىم رەسم كرد، مامۆستاي
ھونەر رەكەمان (مەسعود مورادسەلىمى)

عکس نوشت

چکاد

ئەو كەسەي لە يادگەي چىودا،
ويناي باخى ٥٥كا...

بیست سال تیکوشان و ماندو بوبون له
برنگای پاراستنی زمان و فرهنهنگ و داب
و نهربیتی نه تووه و نیشتمان، نه و هوکاره به
که له چکاد (لوتکه) ای ئەم ژماره
چیا دا، باس له سەر تیکوشەریکی
بەھەست و لاتپاریزى ئەم گەلە بکریت.
کیان جەھانی: هونەرمەند، دەرھینەر
و پیشەشکاری ناسراوی کوردستان، نەو
کەسەیە کە چاواي هوگرانى کولتۇر و
سروشتى نیشتمانى، بە شارو دیھاتە کانى
ئەم دیو و نەدیوی چیا کانى ولات روشن
کرددە.

ئەھەنی کە له درېزە ئەم باھتهدا
دەیخوننەو، ناسینى کاک **کیانى**
جەھانى^ه لە زمانى خۆيەوە:
لە سالى ١٣٥٠ يە تاوايى، واتە
١٩٧١ يازىنى، لە ئاوابى دەمەبۈلە
ناوچەيى ھەۋامان لە دايىك بۇوم. كاتى
شەپىرى ئېرمان و ئېراق دەستى پېتىرىد، لە
زىتىدى خۆمان ئاواوە بۈوبىن و ۋۆمان كىدە
شامامان و تا كۆتايى شەپە كە له ئاوابى
قەلگا ماينەوە.

ھۆگرەي كى زۆرم بە هونەرودە بىوو.
لە پۇللى دووهەمى ناونىدى، وېنەسى
گۆزەلە ئاوابىكم رەسم كرد، مامۇستاي
ھونەرە كەمان (مەسىعوود مورادسەلەيمى)

عکس نوشت

د دریابره، (کشیم بزرگ) | ماسی چنه | وینه‌گر: جه‌لال پزشک

تفکیک زیاله! در سایت ئەسراوا-مەریوان عکاس: دانا آذریان

Digitized by srujanika@gmail.com

